

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Op 14 december heeft de minister tijdens het AO over de Strategische Agenda ingestemd met een motie van leden Mohandis en Duisenberg om een 'experiment eigen regie bij studiepuntbekostiging' op te zetten, waarmee wordt onderzocht in hoeverre flexibiliteit en maatwerk bij een studie kunnen ontstaan als studenten alleen hoeven te betalen voor de vakken die zij daadwerkelijk van plan zijn te gaan volgen. Deze motie volgde op een rapport dat de LSVb na overleg met UvA/HvA heeft gepubliceerd ('Het nieuwe leren is Flexstuderen'), waarin zij een voorzet doen om het mogelijk te maken voor studenten die hun studie willen of moeten combineren met andere taken, zoals bestuurswerk, topsport, werk, een eigen onderneming of zorgtaken, om te betalen per vak dat ze van plan zijn te volgen, en niet de verplichting hebben om voor een volledig studiejaar collegegeld te betalen.

In overleg met de indieners van de motie, UvA/HvA, LSVb en OCW is besloten te starten met het opstellen van een experimenteer-AMvB en toe te werken naar een startdatum van 1 september 2017.

2. Wie zijn betrokken?

Het besluit wordt ter consultatie voorgelegd aan de Vereniging Hogescholen (VH), VSNU, NRTO, ISO en LSVb en voor internetconsultatie opengesteld. Met de indieners van de motie en overige direct betrokken partijen (UvA/HvA, Universiteit Tilburg en LSVb) is reeds overleg gevoerd over het experiment.

3. Wat is het probleem?

Het probleem is dat de drempel voor sommige (ambitieuze) studenten om naast hun studie iets extra's te ondernemen hoog lijkt te zijn. Op dit moment moet de student in een periode van verminderde studieactiviteit voor het volledige jaar collegegeld betalen, ongeacht de hoeveelheid vakken die hij/zij gedurende deze periode kon volgen en afmaken. Dit is nadelig voor studenten met problemen, ziekte of zorgtaken, en voor studenten die extra ambitie buiten hun studie hebben. Het is voor hen onaantrekkelijk om voor een jaar te betalen terwijl ze weten dat ze niet optimaal zullen studeren.

4. Wat is het doel?

Het doel van het experiment flexstuderen is te onderzoeken of: het aan studenten bieden van meer flexibiliteit en maatwerk in het voltijdse hoger onderwijs, door hen de mogelijkheid te geven het wettelijke collegegeld te betalen naar rato van de omvang van het te volgen onderwijs leidt tot:

- een toegankelijker aanbod van het voltijdse hoger onderwijs, zodat studenten hun studie beter kunnen combineren met andere activiteiten die zij (tijdelijk) naast hun voltijdsstudie willen of moeten ondernemen,
- meer tevredenheid van en ontplooiingsmogelijkheden voor studenten en minder uitval.

Aldus zou een impuls worden geboden om het hoger onderwijs te zien als startpunt van een leven lang leren.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Om het voorgestelde experiment mogelijk te maken moet worden afgeweken van de WHW. Het gaat in het bijzonder om artikel 7.34 waarin is geregeld waarop een student als gevolg van zijn inschrijving recht heeft en van artikel 7.43, waarin is geregeld dat een student voor het volgen van een voltijdse opleiding het volledige wettelijke collegegeld is verschuldigd.

Als OCW niets zou doen kan aan de bovengenoemde motie geen uitvoering worden gegeven op een voor alle betrokken partijen bevredigende manier.

6. Wat is het beste instrument?

Artikel 1.7a van de WHW verlangt dat een experiment waarbij wordt afgeweken van die wet op het niveau van een algemene maatregel van bestuur wordt geregeld. Besloten is het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs te wijzigen. Dit besluit behelst al een aantal andere experimenten op het terrein van flexibilisering van hoger onderwijs.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het experiment kan gevolgen hebben voor:

- Bekostigde hoger onderwijsinstellingen die voltijdsopleidingen aanbieden.
- Voltijds bachelorstudenten aan bekostigde hoger onderwijsinstellingen die wettelijk collegegeld betalen, na behalen positief BSA (of indien geen BSA wordt afgegeven door instelling, na behalen propedeuse);
- Voltijds masterstudenten aan bekostigde hoger onderwijsinstellingen die wettelijk collegegeld betalen;

Er zijn beperkte administratieve lasten voor burgers (deelnemende studenten). De student moet informatie verstrekken ten behoeve van de monitoring en evaluatie van het experiment. Daarbij zal sprake zijn van beperkte administratieve lasten voor de deelnemende instellingen. Deelnemende instellingen moeten voor de aanvraag van deelname een plan indienen. Daarnaast zijn deelnemende instellingen verplicht mee te werken aan de evaluatie en monitoring en zullen hiertoe de benodigde informatie moeten verzamelen en aanleveren. Daarbij moet de deelnemende instelling een jaarlijkse rapportage over het experiment opnemen in het jaarverslag. De insteek is hierbij gebruik te maken van reeds beschikbare gegevens binnen een instelling uit bijvoorbeeld studentinformatiesystemen.